

Muurainhopeatäplä

Frejas pärlemorfjäril

Boloria freija

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Muurainhopeatäplä on pienehkö hopeatäplä, sen siipiväli on 29–41 mm. Siivet ovat päältä sameahkon kellanpunaiset ja niissä on suurehkoja mustia täpliä. Etusiiven keskelle täplät muodostavat yhtenäisen mustan vyön. Varsinkin takasiipien tyvellä on laajalti harmaanmustaa kehnää. Takasiipien alapuoli on punertavanruskea ja siinä erottuu lajille tyypillinen musta siksak-viiva. Se erottaa muurainhopeatäplän etelässä samoilla paikoilla lentävistä räme- ja pursuhopeatäplistä, ja pohjoisessa myös tundra- ja pohjanhopeatäplistä.

Elinympäristö ja levinneisyys

Muurainhopeatäplä elää puustoisilla rämeillä ja pohjoisessa myös avoimemmilla kosteilla tunturikankailla ja rинnesoilla. Laji on riippuvainen avoimista ja luonnontilaisista hilla-soista, sillä toukka elää muuraimella (*Rubus chamaemorus*), mahdollisesti myös juolukalla. Muurainhopeatäplä on ensimmäinen keväällä lentoon lähtevä soiden hopeatäplä. Maan eteläosissa lento alkaa jo toukokuun puolivälissä ja jatkuu kesäkuun alkuun, pohjoisessa lentokausi ajoittuu kesäkuun loppuun ja heinäkuun alkuun. Muurainhopeatäplää esiintyy lähes koko maassa Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Pohjois-Lapissa laji on yleinen, mutta muualla se on harvinainen ja paikoittainen. Perhonen näyttäytyy vuodesta toiseen vain pysyvillä elinpaikoillaan.

Nykytila ja uhkatekijät

Muurainhopeatäplä on voimakkaasti taantunut varsinkin Etelä- ja Keski-Suomessa. Eteläisimmästä Suomesta laji on jo paikoin hävinnyt. Muurainhopeatäplä on kärsinyt voimakkaasti soiden ojituksista. Laji menestyy ainoastaan luonnontilaisilla soilla – ojituksen jälkeen muurainhopeatäplä katoaa nopeasti, joskaan ei yhtä nopeasti kuin suokirjosiipi ja suonokiperhonen. Tulevaisuudessa lajia uhkaavat soiden ojitukset sekä ilmastonmuutoksen aiheuttama ilmaston lämpeneminen. Näiden myötä muurainhopeatäplän levinneisyyden painopiste siirtynee yhä selvemmin maan pohjoisosiin.

Hoitosuositukset

Muurainhopeatäplän elinympäristöt lähiympäristöineen tulisi jättää ojitusten ja kunnostusojitusten ulkopuolelle. Lajin elinympäristöjen tilaa voidaan parantaa palauttamalla soiden vesitaloutta luonnontilaisemmaksi tukkimalla ojia. Huomioitavaa on myös, että lajin toukat elävät suomuraimella, joten laji hyötyy kaikista toimista, jotka edistävät niiden elinvoimaisuutta. Muurainhopeatäplää esiintyy puustoisilla soilla, joiden vapaaehtoiseen suojeluun ja luonnonhoitotoimiin on mahdollista hakea rahoitusta METSO-ohjelman kautta.

Lähteet

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Silvonen, K., Top-Jensen, M. & Fibiger, M. 2014. Suomen päivä- ja yöperhoset – maastokäsikirja (A field guide to the butterflies and moths of Finland), Oestermarie, 822 s.
- Suomen Lajitietokeskus, muurainhopeatäplä. Saatavilla: <https://laji.fi/taxon/MX.60893> Viitattu 23.11.2022.

Kuvat: J. Tyllinen, CC-BY-NC-4.0, [Laji.fi](https://laji.fi)